

RTU studiju kurss "Jūras transporta uzņēmumu darbības organizācija un pārvaldība"

OJ100 Kuģošanas vadības un navigācijas centrs

Vispārējā informācija

Kods	LJA056
Nosaukums	Jūras transporta uzņēmumu darbības organizācija un pārvaldība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Jānis Brūnavs - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Guntis Grūba - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiek analizēta kuģošanas kompāniju organizācija, darbības jomas un specializācija. Aplūkots komercsabiedrību dibināšanas, darbības un darbības izbeigšanas regulējums, uzņēmumu vadības un pārstāvības jautājumi, uzņēmējdarbības regulējums Latvijā, ES un starptautiskajā telpā. Analizēta kuģu komerciālo un tehnisko menedžeru funkciju un atbildības sadale, kuģa karoga un klasifikācijas sabiedrību funkcijas. Apskatīti H&M apdrošināšanas un apdrošināšanas pretenziju menedžmenta aktuālie jautājumi, ražotāja un būvētāja garantiju tiesiskie aspekti. Studiju kursa ietvaros tiek skatīta arī kuģu darbības ekonomika, kuģu budžeti, galvenie ienākumu un izdevumu posteņi, finanšu un budžeta kontroles organizācija, kuģa iegādes, būves un pārstrādes procedūras, energoefektīvas un vidi saudzējošas kuģu ekspluatācijas organizācija, kā arī jūras transporta dekarbonizācijas politika, tās normatīvie regulējumi un realizācijas instrumenti, alternatīvie enerģijas avoti un degvielas. Praktisko prasmju un iemaņu ieguvei studējošie izstrādā patstāvīgo darbu, tajā skaitā studiju darbu (skatīt LJA081 aprakstu).
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt studējošiem izpratni un zināšanas par komercsabiedrību, tajā skaitā kuģošanas kompāniju darbības vispārīgiem principiem, kuģošanas kompāniju un ostu pārvaldību, un aktuālajām tendencēm šajā jomā. Studiju kursa uzdevumi: - sniegt studējošiem padziļinātas un/vai paplašinātas zināšanas un izpratni, kuras nodrošina pamatu profesionālai kompetencei uzņēmējdarbībā jūras transporta nozarē; - attīstīt studējošo spēju veikt uzņēmējdarbību un inovācijas jūras transporta nozarē, kā arī uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem; - attīstīt studējošo spēju patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas jūras transporta nozarē, tajā skaitā uzņēmējdarbībā, kā arī pamatot savus lēmumus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba uzdevumi ir: - veikt pētījumu par vienu no aktuālajām problēmām saistībā ar jūras transporta darbību, izpētīt un analizēt zinātniskās un tehniskās literatūras avotus un reglamentējošos aktus, apkopot pētījuma rezultātus; - identificēt problēmu, kas traucē virzībai uz ekonomiski efektīvu, tiesisku, sociāli atbildīgu un vidi saudzējošu tehnoloģiju izmantošanu. Darba organizācija: patstāvīgais darbs tiek izstrādāts plānveidīgi, sadarbībā un savstarpējās pašpiedzdes apmaiņas procesā ar mācībspēku, kas norit gan praktisko nodarbību, gan individuālo konsultāciju laikā.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Shipping Finance 2021, Dagfinn Lunde, SFG Ship Finance Global, ISBN: 978-1-908833-28-0 2. Management of Shipping Companies, Ioannis Theotokas, 2018, 322 p., Publisher: Routledge, ISBN 9781138190108 3. Inspection, repair and maintenance of ship structures, Piero Caridis, Witherby, 2009, 326 p. 4. Ship Management, John Spruyt, 2007, 259 p. Papildu / Additional: 1. Shipping Pools https://lawexplores.com/pools-in-international-shipping/ 2. Guide to Types of Ships, https://www.marineinsight.com/guidelines/a-guide-to-types-of-ships/ 3. Ship Finance, Peter Stokes, LLP, London, 2nd Revised edition, 1992, 276 p. 4. Shipping Finance: A Practical Handbook 4th Edition, Stephenson Harwood, Globe Law And Business; 4th edition, 2018, 676 p, ISBN-10: 1787421406 5. Neil Cocket on Bunkers, Taylor & Francis, 2020. - 446 p. 6. Bunkers :an analysis of the practical, technical and legal issues, 3rd edition, LLP, 2004, 189 p 7. International Shipping by Bruce Farthing, 3rd. Edition, LLP, London, 261 p. 8. Marine Claims, C.Luddeke, LLP, 366 p. 9. Ship knowledge, Klaas van Dokkum, DOKMAR, 7th edition, 2011, 230 p. 10. ISM Code & Guidelines, IMO (SOLAS Chapter IX), 2018 11. IMO Prevention of air pollution from ships. Second IMO GHG study 2009. 240 pp. 12. https://www.wcdn.imo.org/localresources/en/OurWork/Environment/Documents/SecondIMOGHGStudy2009.pdf 13. Green Bunkering with Liquefied Natural Gas. O.Skreja, J.Brunavs, GlobeEdit, Germany, 108 p., 2016. 14. MARPOL, STCW, MLC Conventions, IMO editions, latest available incl. internet sources Citi informācijas resursi / Other sources of information: - Raksti nozares izdevumos un interneta resursi: Fairplay, Fairplay the International Shipping Weekly, London; Seatrade, The searade organization, London, SHIPGAZ, Gothenburg, Sweden; World Shipyard Monitor, Clarkson research studies, London; IMO news, IMO, London; The Naval Architect, The Royal Institution of Naval Architects, London; Marine and Commerce, Istanbul; Maritime Reporter and Engineering news, New York; The Motor Ship, The Institute of Marine Engineers, London; Diesel and Gas Turbine Worldwide, Waukesha, USA; MaRINE Propulsion and Auxiliary machinery, Enfield, UK; MER, Inmarset (The Institute of Marine Engineering, Science and Technology), London; World port development, Berkshire, UK
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bakalaura grāds un kompetence jūrniecības inženierzinātņu, vides aizsardzības un vispārējās vadības zinātnēs.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Komercesabiedrības un to tiesiskais regulējums: 1.1. Komercesabiedrību veidi; 1.2. Komercesabiedrību dibināšanas un darbības raksturojums saskaņā ar Latvijas, ES un starptautiskajām tiesību normām; 1.3. Komercesabiedrību vadība un pārstāvība; 1.4. Dalībnieku, kreditoru un valdes tiesības un pienākumi; 1.5. Komercesabiedrības reorganizācija un darbības izbeigšana; 1.6. Komercesabiedrību un kuģošanas kompāniju maksātspēja.	12	12	4	20
2. Kuģu un kravu apdrošināšana: 2.1. Apdrošināšanas principi; 2.2. Korpus un mašīnas, H&M politika; 2.3. Aizsardzības un civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, P&I klubi; 2.4. Kravas apdrošināšana.	8	10	3	15
3. Kuģošanas kompānijas: 3.1. Kuģošanas kompāniju organizācija, darbības jomas un specializācija; 3.2. Kuģu komerciālo un tehnisko menedžeru funkciju un atbildības sadale; 3.3. Kuģu darbības ekonomiskā analīze, kuģu budžeti, galvenie ienākumu un izdevumu posteņi, budžeta plānošana un tā kontroles organizācija; 3.4. Reisa izdevumu, iepirkumi, apkalpes un remontu izdevumu plānošana, „Lean shipping”.	4	8	1	11
4. Kuģu iegāde un pārstrādes organizācija: 4.1. Kuģa iegādes process; 4.2. Aprīkojuma ražotāja un kuģa būvētāja garantiju tiesiskie aspekti; 4.3. Kuģa ”brīvguļas” un pārstrādes organizācija.	4	8	1	11
5. Jūras transporta uzņēmumu enerģētikas un vides politika: 5.1. Enerģētisko resursu racionāls izlietojums, tā iespāids uz vidi, dekarbonizācija; 5.2. Normatīvie regulējumi un pieejamās tehnoloģijas dekarbonizācijas realizācijai; 5.3. Energoefektivitāte un alternatīvās degvielas.	4	10	1	13
Kopā:	32	48	10	70

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Zināšanas: - spēj parādīt padziļinātas un/vai paplašinātas zināšanas un izpratni, kuras nodrošina pamatu profesionālai kompetencei uzņēmējdarbībā jūras transporta nozarē.	Metodes: diskusijas, grupu darbs, eksāmens. Kritēriji: spēja parādīt zināšanas un izpratni par jūras transporta aktuālām inženierekonomiskām problēmām un to iespējamiem risinājumiem.
Prasmes: - spēj veikt uzņēmējdarbību un inovācijas jūras transporta nozarē, kā arī uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi.	Metodes: diskusijas, grupu darbs, eksāmens. Kritēriji: spēja kritiski vērtēt aktuālo jūras transporta inženierekonomisko problēmu aktualitāti; spēja rosināt efektīvus un inovatīvus risinājumus.
Kompetences: - spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas jūras transporta nozarē, tajā skaitā uzņēmējdarbībā, pamatot lēmumus un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi.	Metodes: diskusija, grupu darbs, eksāmens. Kritēriji: spēja formulēt, kompetenti un kritiski analizēt, kā arī argumentēt pieņemamos lēmumus un risinājumus.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte nodarbībās (diskusijas u.c.)	10
Grupu darbs	30
Eksāmens	60
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	1.5	0.5	0.0		*	